

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2021/1170
Toplantı Tarihi/Sayısı : 11.1.2024/37
Karar Numarası : 2024/20
Başvuran : B. U.
Başvuran Vekili : -
Adres : Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Kurum/Kişi : Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, satım vaadiyle alınan boncukların parasının ödenmemesi ve sağlık durumuna uygun yatak temin edilmemesi iddialarına ilişkindir

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran özetle;

a. Boncuk işçiliği yaptığını, 2020 yılında S. Ö. isimli infaz koruma memurunun 2100 TL değerinde boncuğunu satma vaadiyle kendisinden aldığını ancak parasını ödemediğini, idarenin durumdan haberi olduğu halde herhangi bir işlem yapmayarak kendisini muhatap almadığını,

b. Bel fitiği sorununun olduğunu, durumuna uygun bir yatak satın almak istediğini, dışardan ücreti kendisi tarafından karşılanan bir yatak satın aldığını ancak kendisine gösterilen yatak ile getirilen yatağın farklı olduğunu, ağrılarının devam ettiğini ve kendisine henüz ortopedik bir yatak temin edilmediğini iddia etmiştir.

3. Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuranın boncuklarının parasının ödenmediği iddiasıyla ilgili olarak söz konusu personel hakkında idari soruşturma başlattıklarını, soruşturma kapsamında konuya şahit olabilecek kişilerin ifadelerinin alındığını, kamera kayıtlarının izlendiğini ve soruşturma sonucunda söz konusu personel ile başvuran arasında herhangi bir boncuk alış verişinin olmadığı sonucuna varıldığını,

b. Yatak temin edilmediği iddiasıyla ilgili olarak ise, başvuranın taleplerini karşılamaya çalıştıklarını, kendisine dış kantin aracılığıyla ortopedik yatak alındığını ancak başvuranın yatağın durumuna uygun olmaması sebebiyle yatağı iade etmek istediğini, bunun üzerine İdarenin satıcı firmayla iletişime geçerek başvuranın talebini iletildiğini ancak satıcı firmanın yatağın iadesini kabul etmediğini ve başvuranın konuyu tüketici hakem heyetine taşıdığını ve bu konuda kendisine yardımcı olduklarını ifade etmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumumuzun “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

5. Aynı Kanun’un 17’nci maddesinde ise özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Karar türleri” başlıklı 65’inci maddesi şöyledir: “Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

7. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumun görevleri arasında İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması olarak görev yapmak olduğu düzenlenmiştir. Aynı maddenin (i) bendi kapsamında da özgürlüğünden mahrum bırakılanların Kuruma yapmış oldukları başvurular incelenmektedir.

8. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), bir kötü muamelenin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin (AİHS) 3’üncü maddesi kapsamında değerlendirilebilmesi için belli bir şiddet seviyesine ulaşması gerektiğini; bu asgari seviyenin göreceli olduğunu; vakadaki muamelenin niteliği ve bağlamı, icrasının şekli ve yöntemi, süresi, fiziksel ve ruhsal etkileri ve bazı durumlarda mağdurun cinsiyeti, yaşı ve sağlık durumu gibi koşullara bağlı olduğunu ifade etmiştir (AİHM, *Bouyid/Belçika*, B. No: 23380/09, 28.09.2015, para. 86). Ayrıca muamelenin ardındaki saik ve amaç dikkate alınmalıdır (AYM, *Cezmi Demir ve diğerleri*, B. No: 2013/293, 17.07.2014, para. 80, 81).

9. Kötü muameleye maruz kalması nedeniyle mağdur olduğunu ileri süren kişilerin kötü muamele yasağı kapsamına giren ağırlıkta bir muamele görmüş olabileceklerini gösteren emare ve delil sunmaları gerektiğini de belirtmek gerekir (AYM, *Beyza Metin*, B. No: 2014/19426, 12.12.2018, para. 45). Başvurucunun kötü muamele gördüğüne ilişkin anlatımları soyut iddiaları değil, somut fiillerin tasvirini içermelidir.

10. Yaşama hakkının ihlali iddiasında olduğu gibi işkence ve kötü muamele iddiaları konusunda da AİHM, “makul şüphe bulunmaması” ya da “bütün makul kuşkunun ötesinde” şeklinde bir kanıtlama standardı uygulamaktadır. Ancak AİHM, bu kanıtlamaya yeterince sağlam, kesin ve birbirleriyle uyumlu çıkarsamaların ve aynı ölçüde çürütülememiş maddi karinelerin bir arada bulunmasıyla varılabileceğini kabul etmektedir (AİHM, *İrlanda v. Birleşik Krallık*, B. No: 5310/71, 18.01.1978, para. 161).

11. Başvuranın, 2020 yılında bir infaz koruma memurunun 2100 TL değerinde boncuğunu satma vaadiyle kendisinden aldığı fakat parasını ödemediği iddiasıyla ilgili olarak; muhatap Kurum iddianın gerçeği yansıtmadığını ifade etmiştir. Konuyla ilgili yapılan incelemede başvuranın söz konusu iddiasıyla ilgili olarak İdarenin bir idari soruşturma başlattığı, soruşturma kapsamında; mahpus R. B., Ş. B., M. S., R. Ç. ile İnfaz ve Koruma Memuru S. Ö., T. Y. ve S. İ.’nin ifadelerinin alındığı, M. S. dışındaki diğer tanıkların böyle bir olaya şahit olmadıklarını, M. S.’nin ise başvuranın İnfaz ve Koruma Memuru S. Ö.’ye boncuk verdiğini gördüğünü ifade etmiştir. Soruşturma kapsamında olay gününe ilişkin kamera kayıtları da incelenmiş ve incelenen kamera

kayıtlarında başvuranla adı geçen İnfaz ve Koruma Memuru arasında herhangi bir boncuk alışverişi olmadığı tespit edilmiştir. Her ne kadar ifadesi alınan tanıklardan biri başvuranın İnfaz ve Koruma Memuru S. Ö.'ye boncuk verdiğini belirtmiş olsa da (diğer tanıklar böyle bir olaya şahit olmadıklarını belirtmekte) kamera kayıtlarından başvuranın iddiasını ispatlar nitelikte bir delile rastlanmadığından söz konusu iddianın incelenebilme şartını taşımadığı ve kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

12. Başvuranın, kendisine ortopedik yatak verilmediği iddiasına ilişkin olarak yapılan incelemede ise; başvuranın 26/7/2021 ve 2/8/2021 tarihlerinde İdareye hitaben yazdığı dilekçelerde bel rahatsızlığı olduğunu, parası kendisi tarafından ödenmek üzere ortopedik bir yatak satın almak isteğini belirttiği, dilekçelerine istinaden İdarenin Karabük'te faaliyet gösteren İşbir isimli firmayla iletişime geçerek başvuranın talebini iletmediği, firmanın 6/8/2021 tarihinde başvuranın isteğine uygun bir yatağı Kuruma getirdiği ve başvuranın yatağı gördüğü ancak talebine uygun yatak olmadığı gerekçesiyle yatağı almaktan vazgeçtiği tespit edilmiştir. Daha sonraki süreçte başvuranın tekrardan farklı tarihlerde İdareye yatak satın alma talebini içeren dilekçeler yazdığı İdarenin bu sefer Yataş bayisiyle iletişime geçerek başvuranın ortopedik yatak talebini ileterek ilgili bayiden başvuran için yatak siparişi verdiği ancak başvuranın, sipariş edilen yatağın istediği özellikleri taşımadığı gerekçesiyle iade etmek istediği fakat bayinin iadeyi kabul etmediği bunun üzerine başvuranın İdare aracılığıyla Karabük Tüketici Hakem Heyetine başvurduğu ve başvurunun Karabük Tüketici Hakem Heyeti tarafından incelenmekte olduğu tespit edilmiştir. Yukarıdaki hususlar dikkate alındığında başvuranın ortopedik yatak talebinin karşılanması noktasında İdarenin gerekli girişimlerde bulunduğu ve başvuranın mağduriyetinin ortadan kaldırılması noktasında her türlü kolaylığı sağladığı anlaşılmıştır. Sonuç olarak; söz konusu iddia ve ceza infaz kurumunun bu noktadaki tavrı bir bütün olarak değerlendirildiğinde, başvurana yönelik uygulamanın kötü muameleyle varan bir uygulama olmadığı değerlendirilmektedir.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

11/01/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye